

Länsstyrelsen
Örebro län

Sture Marklund
Direkt: 019-193566
sture.marklund@t.lst.se
Fax: 019-193028

BESLUT
2008-06-02 Dnr: 5112-04262-2008

Enligt sändlista

Bilaga 1. Sändlista
Bilaga 2. Hur man överklagar
Bilaga 3. Skötselplan

Länsstyrelsens i Örebro län beslut och föreskrifter angående bildande av naturreservatet Spångabäcken i Lindesbergs kommun

BESLUT

Med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken (1998:808) beslutar Länsstyrelsen att förklara det område som avgränsas på bifogad karta som naturreservat. Området omfattar del av fastigheten Munkhyttan 2:7 i Lindesbergs kommun. Reservatet har den gräns som anges på bifogad beslutskarta och slutligen märks ut i fält.

Naturreservatets namn skall vara Spångabäcken

Syftet med reservatet

- Att bevara biologisk mångfald knuten till boreala skogar samt till myrar och naturliga vattendrag
- Att bevara populationerna av asknätfjäril (nr 1052) och väddnätfjäril (nr 1065) i gynnsamt tillstånd. De för fjärilsarterna viktiga värdväxterna ask, olvon, brakved och ängsvädd skall ha stabila förekomster i området med tillräcklig ljusexposition
- Att bevara Natura 2000 habitatet 7140 "Öppna och svagt välvda mossar, fattiga och intermediära kärr och gungflyn" i gynnsamt tillstånd
- Att bevara naturskogsartad brantskog
- Att bevara hydrologiskt intakta vattendrag och översilade myrmosaiker
- Att återställa, vårda och bevara värdefulla naturmiljöer

Föreskrifter

För att tillgodose syftet med naturreservatet förordnar Länsstyrelsen med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken samt 3 och 22 §§ förordningen (1998: 1252) om områdesskydd enligt miljöbalken mm., att nedan angivna föreskrifter samt vård- och förvaltningsbestämmelser skall gälla beträffande naturreservatet.

A. Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden inom naturreservatet

Utöver vad som gäller enligt annan lagstiftning är det förbjudet att:

1. Bedriva täkt eller annan verksamhet som förändrar områdets topografi, yt- eller dräneringsförhållanden
2. Anordna upplag
3. Anlägga väg eller stig
4. Framföra motordrivet fordon i terräng
5. Dra fram ny mark- eller luftledning
6. Bedriva fiske
7. Uppföra byggnad eller annan anläggning
8. Utföra något slag av avverkning, gallring eller röjning, så eller plantera skogsplantor, samla ihop eller föra bort några levande eller döda träd eller träddelar

Förbudet enligt p 4 skall ej utgöra hinder för uttransport av fälld älg med fyrhjulsmotorcykel eller älgdragare.

B. Föreskrifter enligt 7 kap. 6 § miljöbalken om förpliktelse för ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheten att tåla visst intrång

Ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheten förpliktas tåla att följande åtgärder vidtas för att tillgodose syftet med naturreservatet.

1. Utmärkning av reservatet
2. Uppsättande av informationstavlor
3. Restaurering och skötsel av biotoper, t ex naturvårdsbränning, vilka åtgärder behövs för att uppnå reservatets syften.

4. Genomförande av undersökningar av förekomst av djur- och växtarter samt av mark- och vattenförhållanden

C. Ordningsföreskrifter enligt 7 kap. 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas i naturreservatet samt om ordningen i övrigt inom naturreservatet

Det är förbjudet att

1. bortföra eller skada döda träd eller träddeklar
2. göra upp eld annat än på ev. angiven plats
3. utan länsstyrelsens tillstånd fånga fjärilar

Enligt 7 kap. 30 § miljöbalken gäller ordningsföreskrifterna omedelbart efter att de har trätt i kraft även om de överklagas.

Ovanstående föreskrifter skall inte utgöra hinder för förvaltaren att utföra de åtgärder som erfordras för reservatets vård och skötsel.

Föreskrifterna träder i kraft 2008-07-08.

Andra föreskrifter som gäller för området

Länsstyrelsen vill erinra om att utöver reservatsföreskrifterna gäller även andra lagar, förordningar och föreskrifter för området. Av särskild betydelse för syftena med reservatet är bl.a:

Artskyddsförordningen (2007:845) med bestämmelser om fridlysning av asknätfjäril och vädnnätfjäril.

Fastställande av skötselplan

Med stöd av 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m., fastställer Länsstyrelsen den till beslutet fogade skötselplanen för naturreservatet.

Uppgifter om naturreservatet

Namn: Spångabäcken
Län: Örebro län
Kommun: Lindesberg
Församling: Linde
Fastigheter: Munkhyttan 1:7

BESLUT

2008-06-02 Dnr: 5112-04262-2008

Lägesbeskrivning: 20 km V Lindesberg

Naturgeografisk region: Skogslandskapet norr om Norrlandsgränsen

Kulturgeografisk region: Södra Norrlands och norra Svealands kust- och odlingsbygder

Ekonomiskt kartblad: 11F 1c, 115 12

Topografiskt kartblad: Lindesberg 11F SV, 1151

Areal: Totalt 33,4 ha varav produktiv skogsmark 29,1 ha

Markägare: Naturvårdsverket

Objektsnummer: RegDOS 2005679

Förvaltare: Länsstyrelsen

N 2000 data: Objekt SE 0240086, habitat 7140 1,6 ha, arten 1052

asknätfjäril och arten 1065 väddnätfjäril

REDOGÖRELSE FÖR ÄRENDET

Områdets rika fjärilsfauna upptäcktes av Claes Eliasson i början av 90-talet i samband med hans forskningsinsatser rörande nätfjärilar. Länsstyrelsen uppmärksammades på områdets värden och från 1998 har arbetet på områdets skydd pågått. Länsstyrelsen föreslog då Naturvårdsverket att området skulle ingå i EU-s Natura 2000 nätverk av skyddade områden. Naturvårdsverket lyfte sedan objektet till Regeringen för beslut och 1998-12-22 beslutade Regeringen att området skulle föreslås till EU att ingå i Natura 2000 nätverket. Länsstyrelsen har därefter i dialog med berörda markägare vid upprepades tillfällen försökt initiera förhandlingar om markåtkomst för reservatsbildning. Denna process har fördröjts av olika skäl men under 2007 löstes markåtkomsten i områdets södra del genom förvärv till Naturvårdsverket. Denna del som nu är aktuell för reservatsbeslut utgör således etapp 1 av säkerställandet av objektet och avses följas av en etapp 2 som omfattar objektets nordliga del. De markbytesaffärer som sannolikt här måste genomföras för markåtkomsten kan dock dra ut på tiden varför beslutsgången enligt Naturvårdsverkets riktlinjer uppdelas i etapper.

Samråd med kommunen har skett och förslaget har varit utsänt på remiss.

Enligt 4 § förordningen (2007: 1244) om konsekvensutredning vid regelgivning ska Länsstyrelsen göra en konsekvensutredning av föreslagna ordningsföreskrifter för allmänheten som meddelas med stöd av 7 kap 30 § miljöbalken (MB). Om Länsstyrelsen bedömer att det saknas skäl att göra en konsekvensutredning får myndigheten enligt 5 § i samma förordning besluta om föreskrifter eller allmänna råd utan att vidta de åtgärder som sägs i 4 §.

Föreskrifterna för naturreservatet Spångabäcken i Lindesbergs kommun innehåller tre bestämmelser för allmänheten. Syftet är att trygga ändamålet med reservatet så att skador på naturvärdena inte uppstår.

Länsstyrelsen bedömer att de enda föreslagna ordningsföreskrifterna enligt 7 kap 30 § MB innebär så begränsad kostnadsmässig och andra konsekvenser för allmänheten att det saknas skäl för en konsekvensutredning enligt 4 § förordningen om konsekvensutredning vid regelgivning

SKÄLEN FÖR BESLUTET

Objektet har höga naturvärden knutna till förekomsterna av de två rödlistade fjärilsarterna asknätfjäril (*Euphydryas maturna*) och vädnnätfjäril (*Euphydryas aurinia*). Spångabäckslokalen är en av få platser i Sverige där asknätfjärilen förekommer.

Spångabäcken ingår genom Regeringsbeslut i EU-s nätverk av skyddade områden Natura 2000.

Området har sådana värden att de motiverar ett starkt och långsiktigt skydd. Utan detta skydd kan inte överlevnaden av ovan angivna biologiska mångfald garanteras. Området är vidare för litet för att komma ifråga som nationalpark varför skydd som naturreservat föreslås.

Förutsättningarna att bevara områdets biologiska mångfald liksom livsmiljöer finns om de bevarandemål uppfylls som framgår av bifogad skötselplan.

Beslutet strider inte mot kommunal översiktsplan eller detaljplan och är därmed förenligt med 7 kap 8 § miljöbalken.

Beslutet bidrar till uppfyllandet av miljökvalitetsmålen levande skogar, myllrande våtmarker, levande sjöar och vattendrag och ett rikt djur och växtliv samt är i linje med gällande riktlinjer för prioritering av naturreservatsskydd.

Det är vidare i linje med Sveriges internationella åtaganden om skydd av den biologiska mångfalden.

Beslutet är förenligt med hushållningsbestämmelserna i 3 och 4 kap miljöbalken.

BESLUT

2008-06-02 Dnr: 5112-04262-2008

Vid en avvägning, enligt 7 kap 25 § miljöbalken, mellan allmänna och enskilda intressen bedömer Länsstyrelsen att den inskränkning i enskild rätt att använda mark och vatten som beslutet om naturreservat innebär inte går längre än vad som krävs för att syftet med naturreservatet ska tillgodoses.

Detta beslut kan överklagas. (Se bilaga.)

Beslut i detta ärende har fattats av landshövding Sören Gunnarsson.

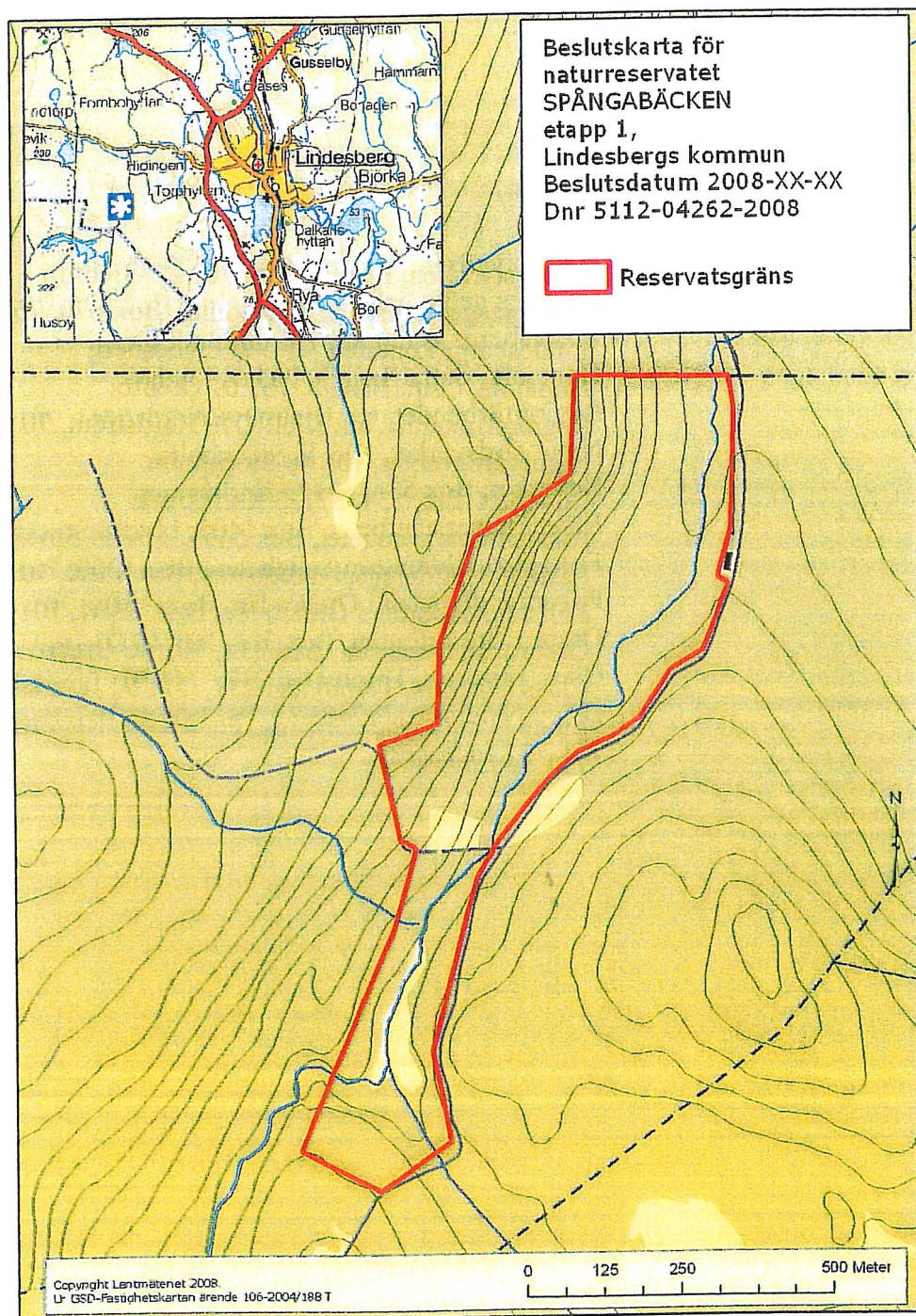
I den slutliga handläggningen av ärendet deltog enhetschefen Magnus Eklund, länsstyrelseantikvarien Mia Geijer, länsjuristen Per Undén, samt föredraganden, avdelningsdirektören Sture Marklund.

Sören Gunnarsson

Sture Marklund

Bilaga 1.**Sändlista:**

Skogsstyrelsen, Elementv. 4, 702 27 Örebro
Sveriges geologiska undersökning, Box 670, 751 28 Uppsala
Lindesbergs kommun, 711 80 Lindesberg
Hopajola, Östra Bang 3, 703 61 Örebro
Regionförbundet, att: Kjell-Ove Nordström, 701 83 Örebro
Naturvårdsverket, 106 48 Stockholm
Boverket, Box 534, 37123 Karlskrona
Riksantikvarieämbetet, Box 5405, 114 84 Stockholm
Fastighetsbildningsmyndigheten, Box 1200, 701 12 Örebro
Polismyndigheten i Örebro län, Box 1804, 701 18 Örebro
Örebro läns museum, Box 314, 701 46 Örebro
Claes Eliasson, Torphyttan 237, 711 91 Lindesberg
Linde Naturskyddsförening, Per Martin Ramberg, Västerplan 2 C
711 34 Lindesberg

Länsstyrelsen
Örebro län

BESLUT
2008-06-02 Dnr: 5112-04262-2008

Bilaga 2.

HUR MAN ÖVERKLAGAR LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Om Ni vill överklaga detta beslut skall Ni skriva till Länsstyrelsen. Tala om i brevet vilket beslut Ni överklagar, t ex genom att ange beslutets diarienummer. Tala också om vilken ändring i beslutet Ni vill ha.

Länsstyrelsen måste ha fått överklagandet inom tre veckor från den dag beslutet kungjordes i dagspressen, annars kan överklagandet inte prövas.

Om Länsstyrelsen inte själv ändrar beslutet på det sätt Ni begärt sänder Länsstyrelsen överklagandet vidare till regeringen (miljödepartementet).

Om Ni vill ha ytterligare upplysningar kan Ni vända Er till Länsstyrelsen, tel 019-19 30 00.

Bilaga 3. Skötselplan för naturreservatet Spångabäcken

BESKRIVNING

1. Syftet med reservatet

- Att bevara biologisk mångfald knuten till boreala skogar samt till myrar och naturliga vattendrag
- Att bevara populationerna av asknätfjäril (nr 1052) och väddnätfjäril (nr 1065) i gynnsamt tillstånd. De för fjärilsarterna viktiga värdväxterna ask, olvon, brakved och ängsvädd skall ha stabila förekomster i området med tillräcklig ljusexposition
- Att bevara Natura 2000 habitatet 7140 "Öppna och svagt välvda mossar, fattiga och intermediära kärr och gungflyn" i gynnsamt tillstånd
- Att bevara naturskogsartad brantskog
- Att bevara hydrologiskt intakta vattendrag och översilade myrmosaiker
- Att återställa, vårda och bevara värdefulla naturmiljöer

2. Beskrivning av bevarandevärdena

2.1 Administrativa data

Objektnamn	Spångabäcken
Objektnummer	RegDOS 2005679
Skyddsform	Naturreservat
Län	Örebro

Kommun	Lindesberg
Markslag och naturtyper (ha): Barrblandskog Myr mm	Produktiv skogsmark 29,1 ha 4,3 ha
Prioriterade bevarandevärden: Markslag Naturtyper Artgrupper	Skog, myr och vattendrag Öppen skog med förekomst av ask, olvon och brakved, översilade kärrpartier samt vattendrag med översvänningsmarker Kärlväxter, mossor, fjärilar, fiskar

2.2 Historisk och nuvarande mark- och vattenanvändning

Området har i huvudsak nyttjats för skogsbruksändamål med en historia som sträcker sig åtminstone bakåt till 1600-talet.

2.3 Områdets bevarandevärden

2.3.1 Biologiska bevarandevärden

De biologiska värdena är i huvudsak knutna till förekomsterna av asknätfjäril och vädnnätfjäril, vilka arter i sin tur är beroende av områdets speciella struktur, hydrologi och flora. Biologiska värden finns också i anslutning till naturskogsartad brantskog samt till vattendrag

2.3.2 Kulturvärden

Rester av kolbottnar och kolarkojor förekommer

3. Skötselområden med bevarandemål och åtgärder

Reservatet är indelat i 3 skötselområden:

1. Skogsmark med ingående myrar och bäckar
2. Kulturlämningar
3. Anordningar för besökare

Skötselområde 1: Skogsmark med ingående sjöar och myrar

Beskrivning

Spångabäcken är ett långsträckt område beläget längs en mindre bäck. I väster ligger en bergssträckning vid vars fot hösta kustlinjen ligger och där ett system av fornstrandvallar medfört att markvatten översilar nedanförliggande mosaikartade strukturer. I området förekommer de två rödlistade fjärilsarterna asknätfjäril och väddnätfjäril. Arterna förekommer på lämpliga fläckar med ask, olvon, brakved och ängsvädd. Spångabäcken är en mindre bäck som rinner ut från den närbelägna Gungsmossen och som nedströms rinner ihop med Munkhyttebäcken. I bäcken finns en svag öringstam.

Bäcken är omgiven av en blandskog med inslag av ask och olvon, både på översilningsområden och längs bäcken. Väster om bäcken finns en bergsbrant med lövrik barnaturskog med rörligt markvatten och rik förekomst av död ved. I området växer tall och gran med inslag av vårtbjörk, lönn, rönn och sälk. Här finns även större ängsartade områden som hålls öppna av betande älg och rådjur. I övergångszonen mellan våtare och torrare ytor växer rikligt med ängsvädd. I söder rinner bäcken genom ett kärr som är viktigt för väddnätfjärilens reproduktion. Det är ett fattigkärr med förekomst av starr, vitmossor och vattenklöver.

Bevarandemål

- Populationerna av asknätfjäril (Natura nr 1052) och väddnätfjäril (Natura nr 1065) skall ha gynnsamt tillstånd
- Ljusöppen, mosaiknatur med intakt hydrologi i form av översilning och översvämning och med förekomst av ask, olvon, brakved och ängsvädd i för asknätfjärilens och väddnätfjärilens behov tillräcklig mängd
- Naturahabitatet ”öppna och svagt välvda mossar, fattiga och intermediära kärr och gungflyn” skall finnas kvar i nuvarande utbredning omfattande 1,6 ha
- Bäcker i området skall ha naturlig hydrologi
- Öringpopulationen skall ha gynnsamt tillstånd
- Arealen naturskogsartad brantskog skall uppgå till minst 5 ha

Skötselåtgärder

- Åtgärder föranledda av ÅGP, de nationella åtgärdsprogrammen för asknätfjäril och väddnätfjäril, skall utföras allt efter de erfarenheter som olika skötselinsatser ger vid handen. Vid skogliga åtgärder är det viktigt att transporter planeras i detalj så att det hydrologiska systemet inte skadas.

Skötselområde 2: Kulturlämningar

Skogarna i området har brukats med olika metoder och bl a har kolningverksamhet resulterat i lämningar av kolmilor och kolarkojor.

Bevarandemål

- Befintliga kolbottnar och kolarkojor skall bevaras

Skötselområde 3: Anordningar för besökare**Bevarandemål**

- En väl underhållen P-plats skall eventuellt anläggas på plats som bestäms i samband med utvidgning av naturreservatet norrut. Infotavla skall uppföras vid entrén norrifrån och förläggas i anslutning till P-plats om sådan anlägges.
- För besöksanordningar gäller nivåläggning 1.

Skötselåtgärder

- Uppsättande av skylt.
- Årlig tillsyn och underhåll av anordningar.

4. Jakt

Jakt får bedrivas med beaktande av vad som beslutats i naturreservatets föreskrifter.

5. Fiske

Fiske får ej bedrivas

6. Referenser

Länsstyrelsen. 2006: Bevarandeplan för SE0240086 Spångabäcken

Eliasson, C. 1991. Studier av boknätfjärilens *Euphydryas maturna* förekomst och biologi i Västmanland. Ent. Tidskr. 112: 113-124.

Eliasson, C. 1992. Riksinstressanta fjärilar i Lindesbergs kommun

Eliasson, C. 1995. Slutrapport för WWF projekt nätfjärilar 1992-94. Bilaga 1.

Eliasson, C. 1999. Utvärdering av överlevnadspotentialen för boknätfjäril, *Euphydryas maturna* på olika förekomsttyper i Nora och Lindesbergs kommuner i Örebro län. Underlag för reservatsbildning.

Eliasson, C. 2007. Asknätfjäril *Euphydryas maturna*, i Örebro län. Sammanställning av övervaknings och inventeringsrapporter, 2002-2006. Länsstyrelsen Örebro län

7. Uppföljning

7.1 Uppföljning av skötselåtgärder

Entreprenörer ansvarar för dokumentation av vilka åtgärder som genomförs och när de genomförs.

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av genomförda skötselåtgärder sker i slutet på varje år, de år då åtgärder har genomförts.

7.2 Uppföljning av bevarandemål

Ett program för uppföljning av reservatets bevarandemål skall utarbetas av Länsstyrelsen

8. Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder

Skötselåtgärd	När	Var	Finansiering
Uppsättande av informationsskylt	Senast år 2012	Enl skötselplanekarta	Reservatsanslag
Restaurering enl ÅGP	År 2008-...	Hela reservatet	ÅGP finansiering
Underhåll av anläggningar	År 2015-...	Vid entré	Reservatsanslag
Uppföljning av skötselåtgärder	Efter åtgärd	Hela reservatet	Reservatsanslag
Uppföljning av bevarandemål	I enlighet med vad som bestäms i kommande program	Hela reservatet	Reservatsanslag